

P E T R S K Y B S K Ý

K A R V A, P R O K L E T Á

K A R V A

Napsal: Petr Skybský

Ilustrace obálky: Vincent Fikar

ISBN PDF: 978-80-909290-7-4

1. KAPITOLA... ZPRÁVA

Zarostlou krajinou na koni cválal jeden pacholek, v ruce svíral svitek a dával na něho pozor, aby mu z ruky nevypadl. Když dorazil ke Karvskému zámku, seskočil z koně a zběsile zabouchal na zámecká vrata a ozval se: „Otevřete mi bránu, mám tady důležitou zprávu pro pána z Lotyhausu!“ Vrata se otevřela, v nich stál velmi silný muž a ptal se: „Kdo jsi?“ „Jsem posel a nesu zprávu od Jeho Milosti pána z Landeku!“ Silný muž se mu uklonil a představil se: „Jsem Hynek, správce zámku. Pán teď není doma, ale vrátí se až k večeru. Je na honu. Pojď dál a jdi do návštěvní haly. Pokud máš hlad, služebné ti něco dají.“ „Chtěl bych tady přespat. V noci se bojím jít ven. Vlci rádí.“ Hynek jen přikývl, uvedl ho dál a poručil služkám: „Připravte pro posla pokoj a dejte mu najíst a napít!“ Služka Corneliie nechala úklidu, ihned se začala starat o posla. Z pivnice vyšla stará žena, pohled na ní nebyl zrovna valný. Byla celá bezzubá a na čele měla velkou bradavici. Jmenovala se Jola, neměla nic za úkol, než dohlížet na služebné. V zámku byla nejstarší služebnou, už nemohla uklízet, tak na ostatní služebné jen dohlížela. Hynek byl správcem zámku, staral se o chod zámku Lotyhaus a uváděl hosty. Byl hrozně silný, nebyl to dobrý člověk, více ho zajímaly peníze a zisk. Dovedl se dobře rvát a ostatní služebnictvo mělo z něho pořádný respekt. Posel se posadil za stůl, svitek odložil na stůl a čekal na pána, až se uráčí přijít z honu. Služka mu donesla na táci srnčí pečení, chléb a čiši dobrého vína a popřála mu dobrou chuť. Posel se usmál a pustil se do jídla. Hynek se na něho podíval a ptal se: „Odkud jsi?“ „Z Landeku. Pán z Landeku mne poslal s tím svitkem.“ „Co v něm píše, nevíš?“ „Ne, svitky nečtu. U toho jsem nebyl. Jen mne můj pán zavolaal a poslal mne sem. Jinak nic nevím.“ „Dobrá, přikývl Hynek zklamaně, : jak se najíš, tak si můžeš jít odpočinout a přespat tady. Máš připravenou komnatu.“ Posel jen kývl hlavou a věnoval se jídlu. Když pojechl, odešel do komnaty se vyspat. Hynek pohlédl na Corneliu a oznámil: „Dávej tady na všechno pozor! Já musím jít někam pryč! Pokud se něco ztratí, čeká tě bič!“ „Neboj se, Hynku, nic se tady neztratí. Dám na všechno pozor.“ Hynek se usmál, hodil na sebe kožich a vyšel ze zámku pryč. Začínalo se stmívat, v rukou držel pochodeň a kráčel pěšky ke katovně. Nikdo se tam neodvážil jít,

říkávalo se, že v těch místech straší, ale Hynek měl pro strach uděláno. Se sebevědomým krokem kráčel k jedné chatrči, podíval se okolo sebe a řekl si: „To je ale tma! Ještě štěstí, že mám pochodeň! Zabil bych se tady!“ Vešel do chatrče a ohříval se u jednoho krbu. K němu přišel kat Matyáš a ptal se: „Co tady děláš, Hynku?“ „Přišel jsem se na tebe podívat. Máš víno?“ „Jistě, posad' se tady a já ti přinesu víno.“ Přinesl mu číši vína a znovu se jej otázel: „Co je nového v Lotyhausu?“ „Představ si, že před chvílí k nám dorazil posel z Landeku. Donesl nějaký svitek. Asi má pro našeho pána nějakou zprávu, nebo co.“ Matyáš se usmál a pověděl: „Nepřemýšlej nad tím, stejně se to tebe netýká. Ty jsi jen správce a ne pán.“ „To je pravda, ale mám takové tušení, že ten svitek něco znamená. Nikdo mému pánovi nepíše a najednou svitek. To bude něco důležitého. Proč si myslíš, že posel spěchal? Asi je to něco důležitého. Něco se začíná dít.“ „Nezabývej se tím, tebe se to stejně netýká, Hynku. Jsi jen obyčejný správce, nic víc.“ Hynek se napil vína a promluvil: „To máš pravdu, ale mám takové tušení, že se něco začíná dít. Nedávno pán z Lotyhausu si mluvil sám pro sebe, že má dluhy a že potřebuje něco získat. Sice nám platí, to ano, ale jak dlouho?“ „A co havíří. Kopou ještě uhlí, Hynku?“ „Jak stará Gražena byla na tržišti, tak je jasné, že něco zaslechla. Prý se bude kopat dál. Pán nedávno prohrál celý les a tak ho potřebuje získat. Ty také nic nevíš, Matyáši!“ „Promiň, Hynku, ale o tyto věci se nezajímám. Katem jsem tady asi zbytečně, protože jsem léta nikoho nepopravil a neztrestal. Jen každý den brousím sekyry, meče a šibenici jsem několikrát opravil. Když není co dělat, tak alespoň se starám o kovařinu a vyrábím pro koně podkovy. Má své věci a nehodlám to měnit, Hynku.“ Hynek se usmál, položil prázdnou číši na stůl a usmál se: „No dobrá, tak se nečerti. Díky za víno. Už musím jít do zámku. Pán za chvíli dorazí z honu a bude mne hledat. Naviděnou, Matyáši.“ Zamával mu na rozloučenou, opustil jeho chatrči a s pomalým krokem mířil k Lotyhausu. Když dorazil k zámku, už před bránou stál pán s koněm a ptal se: „Kde jsi byl? Hledal jsem tě.“ „Byl jsem si něco zařídít, Vaše milosti.“ „Dobře. Dej koně štolbovi a přijď za mnou do jídelny.“ „Ulovil jsi něco, Vaše milosti?“ „Ano, tři bažanty a dva zajíce. Dám je do kuchyně. Něco nového?“ „Ano, Vaše milosti. Dorazil k nám posel z Landeku a má pro tebe svitek. Teď spí, je z cesty unavený, Vaše milosti. Svitek leží na stole v návštěvní hale, Vaše milosti.“ „Dobrá, odveď koně štolbovi a pak ke mně přijď.“

Hynek se jen uklonil a odváděl koně štolbovi. Pán z Lotyhausu zanesl úlovky do kuchyně a rozkázal kuchařkám, aby ihned začaly vařit. Přišel do návštěvní haly, vzal svitek, rozevřel jej a četl: „Já, pán z Landeku tě žádám o navrácení půjčených peněz. Třista zlatých.

Pokud ne, přijedu za tebou osobně a projednáme to u večere. S uctivým pozdravem. Pán z Landeku.“ Odložil svitek, posadil se za stůl a přemýšlel. Hynek za ním přišel, uklonil se, podíval se na něho a ptal se: „Co potřebuješ, Vaše milosti?“ „Oznam všem služkám, aby poklidily v celém zámku. Budu čekat návštěvu. Napíšeš dopis a k nám přijede Jeho milost pán z Landeku. Takže dohlédni na to, aby služby poklidily v celém zámku.“ „Dobře, Vaše milosti. A ještě něco

potřebujete?“ „Ne, už můžeš odejít, Hynku.“ Hynek se uklonil, opustil návštěvní místnost a už začínal komandovat služby: „Každý den utírat prach, zametat, vytírat a každý den umývat nádobí a pořádně

poklidit!“ Služka Corneliie se uklonila a už začínala uklízet. Všechny služby uklízely až do noci, pak odešly spát. Mezitím na území

Českého Těšina se procházel kapitán, jmenoval se Ondřej a zrovna byl na obhlídce zámku, který patřil pánovi z Cieszyna. Zkontroloval

celé panství, pak se vracel do zámku a oznámil všem vojákům:

„Máme tady vlky, tak budete dávat pozor na ovce a jiný dobytek!“ Vojáci jen přikýkli a připravovali si zbraně. Ondřej vešel do zámku, pak si lehl na postel ve svém příbytku a usnul. Ráno bylo chladné, pán z Cieszyna byl už vzhůru a vyrazil s ostatními honci na hon.

Ondřej měl v plánu, že opustí jeho služby, protože mu pán z Cieszyna špatně platil. Posnídal a řekl si pro sebe: „Sloužit pánu z Cieszyna, to je za trest. Jídlo mám, to je pravda, ale peněz je málo.

Hlavně, že utrácí za různé své hry a neustále se vsází. Několikrát vyhrál, ale mne nedá ani ten dřavý groš. Je třeba jít o dům dál.“

Začínal si balit všechny své věci, opustil svůj příbytek, naposledy se podíval na zámek a pomyslel si: „Už mne tady nikdo neuvidí. Raději

budu sloužit nějakému pánovi, který doopravdy zaplatí.“ Vešel do stáje, naskočil na svého koně a uháněl neznámo kam. Ostatní vojáci jej hledali, ale nemohli ho nikde najít a proto vybírali dalšího nového kapitána. Měli naději, že se Ondřej vrátí. Ondřej cválal zalesněnými krajemi, rozhlížel se okolo sebe a ptal se sám sebe: „Kam mám jít?

Zkusím jít do Karvy, třeba tam najdu nějakou dobrou službu za slušný peníz.“ Ani netušil, co ho čeká. S pomalým cvalem mířil do

Karvy. Ráno v karvském zámku byl veliký zmatek, služby běžely sem a tam, uklízely a utíraly prach. Stará bába Jola se jen usmívala

a dívala se na ně. „Také by jsi mohla něco dělat a ne tady jen stát a dívat se na nás!“ Ohradila se mladá služka Corneliie, držela v ruce prachovku a utírala různé sošky. „Já nemusím, já jen na vás dohlížím. Utři to pořádně, ať na těch soškách není ani zrnko prachu!“

Corneliie už nic neřekla a věnovala se oprašováním sošek. Hynek vyšel ze zámku, kráčel do pivnice a dlouho se nevracel. Jen bába Jola věděla, proč se tak dlouho zdržel. Zahleděl se tam do panského vína a s velikou chutí jej ochutnával. Seděl na stoličce a řekl si pro sebe: „Hostů není, tak víno alespoň pro mne zůstává!“ Pil jej jako vodu a usmíval se. Za ním do pivnice přišla bába Jola, usmála se a požádala: „Nalij mi také víno, alespoň se poměji.“ Hynek na ní pohlédl a podotkl: „No, že jsi to ty, tak ti naleji, ale řekni mi bábo, kde je ten menší sud, co ležel na lavičce? He?“ „Už není. Včera jsem ho dopila a to víno v něm bylo znamenité.“ „To bylo naposledy, co jsi vypila ten malý sud! Pokud to uděláš znovu, tak to řeknu pánovi!“ „Nežaluj, ohradila se bába, : ty také chodíš na víno a nežalují.“ „Nezapomínej, že jsem správce zámku a ty jen dohlížečka služebných. Já můžu. Vypij poslední číši a mazej nahoru!“ Bába se ušklibila, dopila víno a opustila pivnici. „Bába jedna.“ Řekl si pro sebe Hynek a napil se vína. Stará Jola se vrátila do zámku a kráčela do kuchyně, tam začínala ochutnávat polévky a další pokrmy.

Kuchařky ji vždy vyháněly pryč a nadávaly na ní. Pán z Lotyhausu vyslal posla, který k němu dorazil a poručil: „Zanes tento svitek svému pánovi a řekni mu, že ho čekám. Mám pro něho návrh. Jdi!“ Posel jen přikývl, naskočil na svého koně a uháněl do Landeku. Pán z Lotyhausu se vrátil do zámku, vytáhl ze své truhly měšec peněz a řekl si pro sebe: „Veškeré bohatství, co mám. Ještě štěstí, že mám peníze z dolů, jinak bych musel prodat své celé panství. Zítřka výběrcí přinese další peníze.“ Probral se ze zamyšlení a ozval se: „Corneliie, ke mne!“ Služka k němu rychle přišla, uklonila se a ptala se: „Potřebujete něco, Vaše milosti?“ „Ano. Za chvíli odjedu k dolům, tak chci, aby jsi mi tady poklidila, ale jenom ty, nikdo jiný! Můžeš odejít!“ Služka se opět uklonila a opustila jej. Pán z Lotyhausu vešel do jídelny, poručil si oběd a usmíval se. Když poobědval, napil se vína, vyšel ze zámku, naskočil na koně a uháněl směrem k dolům, ve kterých se těžilo uhlí. Corneliie vešla do jeho komnaty a začala se věnovat úklidu. Na karvské tržnici bylo velice živo, trhovci nabízeli různé zboží. Mezi nimi byla i stará žena dlouhých černých vlasů, jmenovala se Gražena a ta byla zámeckou švadlenou. Měla už špatný

zrak, tak se už věnovala jen nakupováním různých látek. Člověk si musel dávat na ní pozor, o ní se totiž říkalo, že je horší, než slepice, byla hroznou drbnou, co nevěděla, to nepověděla. Procházela se tržišťem a každého se vyptávala, co je nového. Nikdo jí ale nic neřekl, tak raději se otočila a kráčela ke zdejšímu kostelu, který stál poblíž zámku Lotyhaus. Vešla dovnitř, pokřižovala se a posadila se na lavici. K ní přišel farář a ptal se: „Něco tě trápí, dcero?“ „Ne, otče, jen jsem se nic nedozvěděla. Nikdo nic neví. Vím jen to, že pán Lotyhausu má samé dluhy a teď vyrazil k dolům. Třeba se něco bude dít. Kdo ví.“ „Ale dcero, to se tě přece netýká. Ale řekni mi, co je nového v zámku?“ „Švadleny teď nemají co na práci, jen lenoší a pořád uklízejí. Budeme mít návštěvu. Pána z Landeku. To bude zase v zámku veselo.“ Farář se usmál a pověděl: „Třeba se ti páni dohodnou a bude lepší, co ty víš, Graženo.“ „Tomu nevěřím. Sám pán má samé dluhy a pochybuji, že se budeme mít dobře. Ale třeba se pletu. Pán teď odjel k dolům, tak třeba donese dobrou zprávu a podaruje nás.“ „Ty myslíš jen na peníze, Graženo. Raději se třikrát pomodli a bude ti lépe.“ „Phe, to nemám za potřebí. Jsem jen ženská.“ „No právě.“ Usmál se farář, rozloučil se s ní a odešel. Gražena také opustila kostel a kráčela do svého příbytku. K farářovi přišel ministrant Mario a oznámil: „Byl jsem na tržišti a lidé říkají, že pán Lotyhausu dostal svitek. Mnoho lidí říká, že prý dluží pánovi z Landeku. Gráža mi to řekla.“ „Já vím, Mario. Byla tady. Raději jdi připravit všechno na večerní mši.“ „Už běžím, otče.“ Farář se posadil na židli a pomyslel si: „Ten svitek, to není dobrá zpráva. Něco to musí znamenat. Mám pocit, že se opravdu něco bude dít. Nikdy pán svitek nedostal a najednou svitek. Nelíbí se mi to. Doufám, že nebudou hrát, tak jako kdysi před lety. Tenkrát pán prohrál několik vzácných koní z Anglicka a les. No uvidíme, co se bude dít.“

2. KAPITOLA...NÁVŠTĚVA

Uplynulo několik dní, kapitán Ondřej se blížil ke karvskému zámku, myslel si, že tam najde nějakou dobře placenou službu. Seskočil z koně a zabouchal na dřevěná vrata. Otevřel mu Hynek, uvědomil si,

že je to kapitán a ptal se: „Co chceš, kapitáne? Odkud jsi? Ty nejsi zdejší, že?“ „Ne, hledám službu za slušný peníz. Jsem kapitán Ondřej.“ „Nejsi náhodou zběh?“ „No, jak se to vezme. Jsem kapitánem už dlouho a nezběhl jsem. Můj pán mne přestal platit, tak jsem odešel.“ Hynek se na něho podíval a podotkl: „Služebníka v zámku nepotřebujeme, máme dost sluhů a také tady moc dobře neplatí, takže být tebou, tak se vrátím anebo jdu o dům dál. S pánem bohem!“ Zavřel za ním dveře. Kapitán Ondřej jen dal hlavu dolů a pomyslel si: „Tak asi to vypadá, že musím jít o několik krajů dále. Třeba se mi poštěstí někde v dáli.“ Otočil se, naskočil na svého koně a uháněl neznámo kam. Hynek se tomu podívil a ptal se sám sebe: „Proč právě kapitán žádal službu u nás? Zajímavé.“ Přestal tomu věnovat pozornost a odkráčel do kuchyně. Ke karvskému zámku uháněl na koni pán z Landeku, za ním cválali čtyři vojáci a uvolňovali mu cestu. „Pán z Landeku přijíždí!“ Ozvala se Cornelia a začínala se upravovat. Pán z Landeku dorazil ke karvskému zámku, seskočil z koně a zabouchal pěstí do dřevěných vrat. Hynek je otevřel, uklonil se a pozdravil jej: „S uctivým poklonem vás vítám, Vaše milosti.“ „Uveď mne dál a zavolej mi tvého pána!“ „Jistě, Vaše milosti.“ Pán z Landeku vešel dovnitř, posadil se na lavici a nevrhle poručil: „Sundejte mi boty a nachystejte mi něco na jídlo! A zavolejte mi vašeho pána! Ještě dnes musím odjet! Nemám čas!“ Služka Cornelia mu vyzula boty, uvedla jej rychle do jídelny a rozkázala kuchařkám, aby nosily na stůl. „Takové služebnictvo bych chtěl mít doma. Rychle kmitá a bez odmlouvání!“ Ušklíbil se, posadil se za stůl a začínal si pochutnávat na menším jídle. Za ním přišel pán Lotyhausu a přivítal jej: „Zdravím tě, příteli. Jakou jsi měl cestu? Všechno v pořádku?“ „Máš dobré služebnictvo. Ani neodmlouvá a rychle tě obslouží. Ale k věci.“ Cornelia jen obsluhovala a poslouchala, ale pán z Landeku jí okřikl: „Tohle není pro tebe. Můžeš odejít a řekni ostatním kuchařkám, aby připravily velkou večeři a džbán vína! Upaluj!“ „Ano, Vaše milosti.“ Ozvala se Cornelia a ihned utíkala do kuchyně. Pán Lotyhausu se usmál a pravil: „Já vím, pane z Landeku, že ti dlužím třista zlatých, ale pochop mne, teď nemám moc peněz.“ „Tak jak to uděláme, pane z Lotyhausu? Já mám sice peníze, ale potřebuji více na opravu mlýnu, abych mohl ve svém kraji rozšířit pekařství. Úroda je veliká, ale mlýn je zastaralý. Potřebuji zaplatit řemeslníky, aby mohli opravit mlýn. Těch tři sta zlatých už mi dlužíš pěkně dlouho, páne z

Lotyhausu.“ „Já vím, ale co by jsi řekl tomu, kdyby jsme začali opět hrát, tak jako kdysi. Minule jsem prohrál koně a les, ale teď je všechno jinak.“ „Zase chceš prohrát, pane z Lotyhausu? Nezapomínej, že když chceš hrát, tak musíš něco do toho vsadit. Co chceš vsadit do hry?“ „Mám toho hodně. Park, zámeček, stáje a ještě mám louky a lesy. Také mám i jezero.“ „A co doly, pane z Lotyhausu?“ „Ne, doly do toho nebudu plést. Jsou obživou celého mého panství, pane z Landeku. Doly z toho vynechávám.“ „Nemáš ani sto zlatých, pane z Lotyhausu?“ „Mám jen padesát zlatých, ale ty je musím podělit se služebnictvem. Vidíš, že nemám.“ „No, jak vidím, pane z Lotyhausu, tak jsi na mizině. Moc hýříš. Povečeřím a pak odjedu. O těch hrách si ještě promyslím.“ „Kam by jsi jel, pane z Landeku. Je pozdě a vlci určitě budou lovit. Přespi u mne, přece se nějak dohodneme.“

Pán z Landeku se zamračil a podotkl: „No, jak vidím, tak na pohoštění máš. Zůstanu tady přes noc a zítra vyrazím. Poruč kuchařkám, aby donesly ještě víno. Je dobré.“ Pán z Lotyhausu se usmál a zakřičel: „Cornelie, dones ještě džbán vína a mrskní s sebou!“ „Už jdu vaše milosti!“ Rychle upalovala do kuchyně, co jí nohy stačily. Služka Cornelie donesla pánům džbán vína, položila jej na stůl a rychle se vytratila. Páni začali mluvit o svých panstvích a o různých věcech. Kuchařky si vytáhly z pece bažantí pečení a jedna vykřikla: „Holky, máme pré! Páni se baví a pijí, tak my se také pomějeme!“ Začaly si mezi sebou rozdělovat pečení a pustily se do jídla. Hynek také přišel do kuchyně, posadil se na židli a pověděl: „Páni se bavili o dluhách a o hrách. Vypadá to, že budou opět hrát, tak jako tenkrát před léty.“ „Myslíš, že náš pán tentokrát vyhraje?“ Ptala se ho Cornelie. „To nevím, ale myslím si, že se něco chystá.“

Podíval se ke krbu a ptal se: „Chybí dřevo na zatop. Kde je dřevorubec Andrej?“ „Nevím.“ Pokrčila rameny Cornelie. Hynek se naštval, vešel do čeledníku a zařval: „Andreji, ke mne!“ Silný muž jménem Andrej přišel za Hynkem a otázal se: „Co se děje?“ „Ty nevíš? Kde je dřevo! Mazej pro něho a našťipej ho, nebo ti dám kopanec!“ „Už jdu.“ Pověděl tiše Andrej a utíkal pro dříví. Hynek přišel do kuchyně a poručil: „Pořádně to tady uklidíte a běžte spát!“ „To určitě, ohradila se kuchařka, : poklidíme tady, to ano, ale spát ještě nejedeme. Máme tady pečení, tak se také pomějeme.“ Mezi kuchařkou a Hynkem se strhla veliká hádka. „Babo jedna, křičel, : poklid’ to tady a běž spát, nebo tě čeká bič!“ „Zkus a uvidíš, co s tebou udělám. Vařechou ti naplácám! Tady jsi správcem zámku, ale

ted' jsi v kuchyni a tady jsem paní já! Vypadni, nebo tě zbouchám vařečkou tak, že tě ani pán z Lotyhausu nepozná!“ Hynek se ušklíbil a s uraženým hlasem promluvil: „Ráno si promluvíme a donesu to i pánovi pod nos.“ Opustil kuchyni a za sebou bouchnul dřevěnými neforemnými dveřmi. Kuchařky se začaly smát a dělaly si z něho legraci. Hynek byl uražený, vešel do svého příbytku a pomyslel si: „No počkej, ty drzá kuchařko, zítra budeš mít osud.“ Otočil se a usnul. Páni spolu pili a bavili se o hrách a honech. Jeden se chlubil druhému, co ulovil a jak lovil. „To nic není, pověděl opile pán z Landeku, : to já jsem loni ulovil velkého kance. Ten měl velkou hlavu, tak jsem se rozhodl ho vycpat. Je chloubou mého zámku na Landeku. Škyt!“ „Jsi dobrý lovec, pane z Landeku, ale já jsem ulovil dvanáctěráka! Samostřilem jsem ho skolil ve svých lesích! I hončí mi závidějí!“ „A kde ho máš, pane Lotyhausu? Škyt!“ „Je v lovecké komnatě. Hlavu jeho nemám, ale mám paroží. To mám jako památku na své lovecké úspěchy!“ „Tak si připijeme na hon a zítra vyrazíme na hony! Pokud se něco uloví, ale něco hodně velkého. Pokud ulovíš jelena a dáš mi ho, tak náš dluh je smazán. Škyt!“ „Souhlasím, pane z Landeku. Tak si připijeme na zítřejší hon a naše dohoda platí. Říkal jsem, že my se spolu dohodneme.“ Oba si ještě připili a pak s opileckými kroky mířili do svých komnat. Když bylo ráno, stará Gražena se objevila na náměstí jako první a čekala, až přijdou ostatní trhovci. Každé ráno chodívala na trh, prohlížela si látky a když nic nekoupila, tak koupila něco do kuchyně a celé hodiny jen klábosila s trhovci a trhovkyněmi. Na trh už všichni přicházeli, pokládali zboží do stánků a začali se připravovat k prodeji. Gražena přišla za jednou trhovkyní a začala vyprávět, že zámek Lotyhaus navštívil pán z Landeku a že mají dneska hony. „Nepovídej, ozvala se trhovkyně, : a co jdou lovit, nevíš, Graženo?“ „To nevím, ale slyšela jsem, že chtějí ulovit něco velkého. Asi jelena, nebo kance. Prostě tak to asi bude. Před několika dny u nás byl nějaký kapitán a žádal u nás službu, ale Hynek mu řekl, že nic pro něho nemá, tak odjel někam daleko. Jo, a včera se Hynek pohádal s kuchařkou. Holka, to byl kravál! Kuchařka mu zahrozila, že ho zmlátí vařečkou, tak se naštvál, opustil kuchyň a bouchnul dveřmi a šel spát.“ Trhovkyně se usmála a ještě se jí otázala: „A co bylo pak dál, Graženo?“ „No, už nic. Pak jsem šla spát. Mám ale tušení, že Hynek se požaluje pánovi ohledně té kuchařky. Ona je sice paní v kuchyni, ale Hynek je správcem zámku, takže ta kuchařka by ho měla

poslouchat. No nic, já už musím jít. Příjdu zase zítra.“ Rozloučila se a upalovala do zámku. Páni už byli na nohou, seděli na koních, pak se rozcválali směrem k lesu. Hynek ještě spal, ale kuchařky už byly vzhůru a začínaly vařit. Když Hynek vstal, prvně co udělal, tak zamířil do kuchyně a očima hledal kuchařku, se kterou měl včera večer spor. Když jí spatřil, pověděl: „Jak se pán vrátí, vše mu požaluji.“ Kuchařka chytila do rukou vařechu a zahrozila: „Tak to klidně řekni, a já mu také požaluji! Tady jsem v kuchyni paní já a ty nemáš právo mne omezovat! Vypadni!“ „To určitě, babo jedna pelešivá! Jdu si pro jídlo a ty mi v tom nezabráníš!“ „Táhni, Hynku, služby ti ho donesou!“ „Já se obsloužím sám, ty babo jedna prašivá!“ Vzal si z pece pecen chleba, džbán mléka a trochu pečeně a odkráčel do jídelny. „Příjdeš tady ještě jednou, tak tě vymlátím vařechou!“ „To bych chtěl vidět, babo!“ Volal ještě za ní a zasmál se. Kuchařka vzteky rozbila hlíněný talíř a křičela: „Já to řeknu pánovi!“ „Jen si řekni, ty můro jedna prašivá! Tebe je zapotřebí zamáčknot, ty flundra jedna kuchařská!“ Ozval se z jídelny jeho hlas a pak utichl. Ostatní kuchařky jí uklidňovaly a daly jí napít mléka. Mezitím páni byli na honu a pátrali po velikém jelenovi nebo kanci. Najednou pán z Landeku zahlédl za křovím pěkného daňka a zašeptal: „Jelen to sice není, ale je velký. Nabiju si samostříl a vystřelím po něm.“ „Ne, já ho skolím a dám ti ho a náš dluh je smazán.“ Nabídl se pán Lotyhausu, nabil samostříl, namířil na velikého daňka a vystřelil. Šíp jej ihned skolil, daněk ležel na zemi bez pohybu. Pán Lotyhausu podaroval pána z Landeku a usmál se: „Tak, náš dluh by měl být smazán, příteli. Včera jsme se tak domluvili.“ „Já vím, příteli, zasmál se pán z Landeku, : i když jsem byl opilý, tak si na vše pamatuji. Vyražíme k zámku, u tebe poobědvám a pak půjdu do svého kraje. Povinnosti mne volají.“ Oba páni naskočili na své koně a uháněli k zámku Lotyhaus. Když dorazili, poručili si oběd, poobědvali a po obědě pán z Landeku vyrazil do svého kraje. Nikdo netušil, že v zámku bude pořádně dusno, o které se postará kuchařka, která se pohádala s Hynkem. Pán Lotyhausu se posadil na své oblíbené křeslo a přemýšlel. Za ním přišla kuchařka a oznámila: „Vaše milosti, chtěla bych si postěžovat na Hynka. Včera byl ke mne hnusný a dneska mne urážel.“ V tom také do jeho komnaty vešel Hynek a ozval se: „Vůbec jí nevěř, Vaše milosti. Ona lže a lže.“ „To není pravda, bránila se, : dneska mi řekl, že jsem flundra jedna kuchařská a že je zapotřebí mne zamáčknot.“ „Měla jsi jít spát a ne být na mne drzá,

kuchařko!“ Na chvíli nastalo ticho, pak se ti dva opět do sebe pustili, v pánové komnatě vznikla veliká hádka mezi Hynkem a kuchařkou. Pán Lotyhausu tu hádku ani nevnímal, pak se probral ze zamyšlení, zjistil, co se děje a vykřikl: „A dost vy dva! Co je to tady! Co se děje?“ Odpovědi se ale nedočkal, jen se díval na Hynka a kuchařku, jak se hádají a žduchají do sebe. Pán Lotyhausu třískl pěstí do stolu a okřikl je. Vypadalo to, že svého pána vůbec neslyšeli, jen se hádali a hádali. Pán se usmál a pověděl si: „Já tady jsem zcela zbytečný a vůbec, vyřešte si to sami!“ Po jeho větě se hádka ještě více vyostřila, v pánové komnatě se ozývaly nadávky, hrozby a urážky. Pán se postavil k oknu, díval se na ně a usmíval se, asi mu bylo jedno, jestli se ti dva hádají nebo ne. Později už mu došla trpělivost, a z plných plic zakřičel: „A dost! Co je to tady! Kuchařko, vypadni do kuchyně a ty Hynku, ty jdi do své komnaty! Až se oba uklidníte a vychladnou vám hlavy, tak přijďte za mnou a řeknete mi, proč se vlastně hádáte a o co! Zmizte nebo vás nechám ztrestat bičem! Vypadněte!“ Najednou nastalo ticho, kuchařka se podívala na Hynka a zvolala: „Kvůli tobě!“ Opustila pánovou komnatu a rychlým krokem kráčela do kuchyně. Hynek se podíval na pána a zeptal se: „Jaký byl hon, Vaše milosti?“ „Dobrý. Ulovil jsem daňka a věnoval ho pánovi z Landeku. A ty Hynku, ty se sebereš a půjdeš ke katovi! Koně potřebují podkovy, tak se starej! Pokud nebudou podkovy, budeš bez odměny!“ „Zajisté, Vaše milosti. Ihned to napravím. Omluv mně.“ Uklonil se a opustil jej. Pán se opět posadil do svého křesla a řekl si pro sebe: „Konečně klid a mám po dluhu. S pánem z Landeku jsem vyrovnaný. Jsem rád, že jsme se dohodli.“

3. KAPITOLA...KAPITÁN ONDŘEJ A JEHO HRDINSKÝ ČIN

Ondřej se pohyboval na území dnešního Havířova, seděl na koni a rozhlížel se okolo sebe. Rozhodoval se, kudy jít dál. Podíval se na hluboký les a pomyslel si: „Kudy mám jít dál. Za chvíli bude tma a nikde nic. Budu muset obrátit koně a jít někam, kde je alespoň nějaká vesnice.“ Obrátil svého koně a s pomalým cvalem mířil okolo

lesa a pak si to vzal z kopce dolů. Najednou zaslechl mužský křik a hlas medvěda. Rychle se šel podívat, co se to tam děje, když dorazil k tomu místu a spatřil jednoho muže, který se snaží ubránit před velkým medvědem, který ho zřejmě napadl. Ondřej si vytasil meč a snažil se zahnat velkého medvěda do lesů, ale medvěd asi měl svou hlavu, nechťel se toho muže vzdát. Ondřej se přestal bát, křičel na medvěda a oháněl se svým ostrým mečem. Medvěd už pochopil, že muž s mečem v ruce je pro něho nebezpečný, proto ustoupil a utíkal někam do lesů. Muž se podíval na Ondřeje, oddychl si a poděkoval mu: „Děkuji ti, vojáku. Zachránil jsi mi život. Jak se ti mohu jen odvděčit? Podle tvého oblečení soudím, že jsi kapitán, že?“ „Ano, pane a já podle vašeho oblečení soudím, že nejste chudák, ale nějaký šlechtic.“ Cizí muž se usmál, vstal, očistil se a představil se: „Jsem Bartoloměj a jsem hrabě, zrovna jsem byl na lovu. Uhodl jsi, kapitáne. Jak se ti jen mohu odvděčit?“ „Hledám službu za slušný peníz, hrabě Bartoloměji.“ „No dobrá, máš jí u mne mít, kapitáne. Řekni mi, nezběhl jsi?“ „No, sloužil jsem pánovi z Ciezsyna, ale ten mi špatně platil, jinak kapitánem jsem dlouho a jmenuji se Ondřej, pane.“ „Dobrá, tak jdeme k mému sídlu, tam se u mne najíš a pořádně se napiješ. A jak budeš u mne, ty věci, co máš na sobě, tak je vyhoď. Udělám z tebe pána. Tak jdeme, Ondřeji.“ Oba naskočili na své koně a cválali směrem na sever, cesta ani nebyla vůbec dlouhá, asi tak za půl hodiny už byli na místě. Ondřej se podíval na menší zámček a ptal se: „To je tvoje, pane?“ „Jistě. Bydlím na osamoceném místě, mám své panství a vládnou zde několika lidem, takže mám celkem poklidný život. Můj lid je spokojený, má mne rád a tak to má být. Tedy já si myslím.“ Ondřej se usmál, byl rád, že zachránil život pánovi a ještě u něho najde dobře placenou službu. Oba vešli do zámčku, služby obsloužily Ondřeje, umyl se a pak se posadil ve velké jídelně ke stolu. Hrabě také přišel do jídelny a pověděl: „Najíme se a pak budeme společně mluvit. Přeji dobrou chuť Ondřeji.“ „Děkuji ti, pane.“ Oba se pustili do jídla, během jídla ani nepromluvíli. Když pojedli, hrabě Bartoloměj se podíval na Ondřeje a promluvil: „Vzadu za tebou je komnata, tam budeš bydlet. Máš tam připravené věci. Jestli chceš u mne službu, dostaneš ji. Budeš dohlížet na můj zámek, Ondřeji. Budeš správcem zámku. Každý den budeš dostávat ode mne zlatku, myslím, že je to šlechtetná nabídka, já vím, moc to sice není, se záchranou mého života se to nedá srvnávat, ale u mne se budeš mít velice dobře.“ „Děkuji,

pane. Vážím si toho.“ „Neděkuj, to já ti mám děkovat, Ondřeji. Jdi do komnaty a tam se zabydli.“ Ondřej jen přikývl, kráčel do své komnaty a zavřel za sebou dveře. Obdivoval nádheru komnaty, řekl si pro sebe: „To je ale nádhera. Nevěděl jsem, že pán je tak bohatý.“

Převlékl se do svých věcí, podíval se do zrcadla a pochválil se: „Jsem hotový pán.“ Pak vyšel ze své komnaty, přišel za hrabětem, a ptal se: „Pane, znáš pána z Lotyhasu?“ „Proč se ptáš, Ondřeji?“ „Jen tak. Před několika dny jsem tam byl žádat o službu, ale tamější správce zámku mne odmítl. Byl velmi silný a mohutný. Možná bych ho zdolal, ale znáš pána z Lotyhausu?“ „Ano, znám. Je to dost hýřivý pán, je o mnohem bohatší, než já, živí ho karvské doly.“ „Proč hýřivý, pane?“ „Protože je u něho známo, že hraje s ostatními pány o majetky. Dlouho ale nehrál. Pán z Landeku, pán z Cieszyna a cikánský baron. Tři páni obvykle hrají o své majetky, jeden kdysi dlužil druhému a třetí oběma. Já si s nimi nehraji. Mám svůj klid a starám se o své panství. Říká se, že ti tři páni se asi upsali ďáblu, ale je jasné, že je to jen pověst, Ondřeji. Buď v klidu, tady ti nic nehrozí. Jsi pod mou ochranou.“ Ondřej jen dal hlavu dolů a zeptal se: „Jsou ti páni dobří nebo zlí, pane?“ „No, pán z Landeku je takový povrchní a namyšlený. Dává to dost najevo. Cikánský baron je dobrák, ale je dost hýřivý a o něm se říká, že dluží skoro všem pánům, ale nevím, jestli je to pravda. Nezajímá jsem se o to.“

Ondřej se s ním rozloučil a odkráčel do své komnaty se vyspat. Hrabě Bartoloměj mu popřál také dobrou noc a sám šel do své knihovny, tam obvykle trávil mnoho času čtením svých oblíbených knih. Ráno bylo chladné, Ondřej ještě spal ve své pohodlné posteli, za to hrabě Bartoloměj vyrazil na objížděku kolem svého panství. Všude jej vítalo v usilovné práci a mávali mu. U něho bývalo zvykem, že když se se svým koněm projížděl okolo polí, tak vždy podaroval svůj lid několika groši. Ve své zemi byl velice oblíbený a lid na něho nedal dopustit. Ondřej už vstával, vyšel z komnaty a usedl ke stolu v jídelně, ve které se pohybovaly služky a už mu nosily snídaní. Jen se usmíval a ptal se sám sebe: „Jak mám dohlížet na zámek?“ Pustil se do jídla a usmál se: „Budu kontrolovat celý zámek, třeba je něco opravit a tak dále.“ Pochutnával si na srnčí pečení. Když konečně dojedl, procházel se celým zámkem a zjišťoval, co se má opravit a co ne. Když skončil s prohlídkou zámku, vyšel na zahradu a posadil se na lavičku a přemýšlel o svém životě. Mezitím v Lotyhausu byl

veliký poprask. Hynek se opět pohádal s kuchařkou a byl na ní pořádně nevrhlý. Došlo to tak daleko, že ta hádka se donesla k pánovi a pán to musel opět řešit. Pán Lotyhausu si nechal předvolat kuchařku a Hynka a ptal se: „Co se to mezi vámi zase děje?“ „To on, Vaše milosti, ozvala se kuchařka jako první, : chodí mi bez dovolení do kuchyně a bere jídlo. O čeho máme služebnictvo? O parádu? Jen mi pořád opakuje, že je správcem zámku. Ale on je v kuchyni, takže paní jsem tam já.“ Hynek se na ní podíval a podotkl:

„Já jsem správcem zámku a já můžu jít kdekoliv a kdykoliv.

Kontroluji, co mám opravit a tak dále, Vaše milosti a tahleta kuchařka mi v tom brání!“ Pán se podíval na kuchařku a napomenul jí: „Hynek má právo chodit po celém zámku, je správcem zámku, kuchařko. Naposledy řeším váš spor. Tak a teď oba můžete odejít.“ Kuchařka beze slova opustila pánovu komnatu, zamířila do kuchyně a věnovala se vaření. Hynek se usmál a pomyslně si: „Tento spor jsem vyhrál já. Jdu se napít dobrého vína. Zamířil do pivnice, posadil se na lavici a ochutnával panské víno. Za ním přišla stará bába Jola a ptala se: „Slyšela jsem, jak jsi zamezl s tou kuchařkou. Nesnáším jí!“

„Ty mlč, napomenul jí, : dej sem čiši, naleju ti.“ Jola se usmála a ptala se: „Něco jsem zaslechla, že pání budou opět hrát. Slyšel jsi to také?“

„A co, Jolo?“ „No, že pání budou opět hrát. Něco jsem zaslechla.“ Hynek se na ní podíval a podotkl: „Dopij tři číše vína a musím ke katovi. Bábo, ty se podívej po celém zámku a zkus najít testament.“ „Na co? A co je to testament?“ „To je takový svitek, a na něm je napsáno, no neřeš to. Prostě ho najdi.“ Bába Jola už nic neřekla, přikývla a opustila pivnici. Hynek dopil víno, vstal a kráčel ke katovi. Když k němu dorazil, posadil se na dřevěný sud a promluvil: „Za chvíli by měl dorazit pán z Cziezsyna. Přímo k tobě.“

„Ke mne, ptal se kat Matyáš, : a proč ke mne?“ „Neptej se, to se dozvíš.“ Sotva to dořekl, už k nim přijížděl pán z Cziezsyna na svém černém koni. Seskočil a kráčel přímo k chýši, ve které bydlel kat Matyáš. Hynek otevřel vrata, spatřil pána z Cziezsyna a uklonil se mu. „Jak jsi věděl, že přijedu, Hynku?“ „Nedávno byl za mnou tvůj posel a sdělil mi zprávu, že mi přijedeš, Vaše milosti. Pojď dál, pane a posad se.“ Pán vešel dovnitř, posadil se na lavici a usklíbil se: „Tady je ale špína! Kate, uklízíš tady vůbec?“ „Každý den, Vaše milosti.“

„No, to vidím. Nejde to vůbec poznat. Kate, vypadni a běž něco dělat. S Hynkem mám jednání.“ Kat se jen uklonil, opustil svou chýši a odešel neznámo kam. Hynek se podíval na pána a ptal se:

„O čem jsi chtěl se mnou mluvit, Vaše milosti?“ Pán si nechal nalít víno do číše, napil se a pak spustil: „Takže Hynku, našel jsi už ten testament?“ „Ne, Vaše milosti, ale jak pán nebude doma, pustím se do hledání.“ „Dobře, Hynku. Mluvil jsem s ostatními pány a jde vidět, že nám pán Lotyhausu překáží. Ehm, víš, co myslím?“ „Jistě, Vaše milosti. Jak to ale chceš provést, Vaše milosti?“ „Ty se rozhodni, Hynku. Pokud budeš pode mnou, nic se ti nemůže stát. Zatím budeš sloužit dvěma pánům, takže ti nic nebude hrozit. Ty se ale hlavně snaž najít ten testament. To je vše, co po tobě chci.“ „Zajisté, Vaše milosti. Zítra Jeho milost jde na ranní hon, tak ho pohledám, Vaše milosti.“ „Dobře Hynku, už musí jít. Jak najdeš testament, schovej ho tady v katovně nebo ho nos u sebe. Pošli pak za mnou posla, abych věděl, na čem jsem.“ Hynek jen přikývl, usmál se a napil se vína. Pán z Cziezsyna se s ním rozloučil a opustil jej. Kat se za chvíli vrátil a ptal se: „O čem jste to mluvili?“ „O ničem, Matyáši. To je jen mezi námi. Zítra k tobě přijdu, tak buď doma.“ Pak se s ním rozloučil a opustil jej. Kat za ním zavřel dveře a ptal se sám sebe: „O čem se to bavili? To se stejně dozvím od staré Graženy.“ Přestal nad tím přemýšlet a začal se věnovat svým věcem. Hynek dorazil k Lotyhausu, vešel do kuchyně a připravil si něco na jídlo. Kuchařka byla uražená, ale nic na něho neřekla, jen si pomyslí: „Na tebe něco najdu.“ Služka Cornelia se věnovala oprašování sošek, když už měla vše hotové, ulehla ke spánku. V zámku byl klid, všechno v něm spalo. Na druhý den pán Lotyhausu vstával se sluncem, navštívil stáj a uháněl na hon. Hynek vstával ihned po něm, přišel k sobě a začínal prohledávat celý zámek, hledal testament. Služka Cornelia jej spatřila, jak šmejdí po celém zámku a ptala se: „Co to hledáš?“ „Nic, co by tě mohlo zajímat, odbyl jí, : jdi raději uklízet!“ „Já už mám všechno udělané, Hynku.“ „Tak jdi na trh a kup vajíčka, nebo něco. Zmiz!“ Cornelia se jej polekala a rychle jej opustila. Hynek vešel do pánové komnaty, hrabal se všude, ve skříních, v šuplíkách, ale nic nenašel. Posadil se na židli a zaklel: „K sakru! Kde ten testament může jen být?!“ Podíval se na jednu truhlici a usmál se: „Že by tady?“ Otevřel jí, v ní spatřil svitek, rozevřel ho a četl: „Testament! Karvské doly, lesy, louky, rybníky a další.“ Usmál se, zamotal svitek, zavřel truhlici a svitek si schoval pod koženou bundu a usmíval se. Opustil zámek a s rychlým krokem mířil ke katovi. Kat Matyáš mu otevřel a ptal se: „Co tak brzy ráno?“ „Na nic se neptej a najdi nějakou dobrou skrýš a dělej!“ Kat

jej poslechl, podíval se nahoru na poličku, na které stával hlíněný džbán a podotkl: „Tady to můžeš schovat. Ke mne nikdo nechodí, jen ty a Gražena.“ „To je dobře, Matyáši. Schovej to. Pokud se to ztratí, končíš na tomto světě.“ „Neboj se, Hynku. U mne se nic neztratí.“

Hynek jen přikývnul, rozloučil se s ním a opět mířil do zámku Lotyhaus. Kat Matyáš se ujistil, jestli je pryč, podíval se na testament a četl. Za ním přišla Gražena, polekal se, rychle jej schoval do džbánu, co byl na poličce a s ulekaným hlasem se jí zeptal: „Co tady děláš, Graženo?“ „Nic, jen jsem se přišla podívat. Co máš v tom džbánu, že jsi to tak rychle přede mnou schoval?“ „Nic, Graženo. To tě nemusí zajímat. Něco nového na trhu?“ „Ani ne, jen báby klábosí a klábosí.“ „No a ty patříš mezi ně.“ Zasmál se kat Matyáš a nalil jí do číše víno. Gražena se zasmála a pravila: „Něco se chystá, Matyáši, ale nejsem si jistá. Něco jsem zaslechla.“ „A co, Graženo?“ „Lidé si mezi sebou říkají, že páni asi budou hrát, ale nevím, jestli je to pravda. Jak to zjistím, dám ti vědět, Matyáši.“

„Dobře, ale už jdi. Mám něco na práci.“ Gražena vypila víno, rozloučila se s ním a opustila jej. Kat Matyáš zavřel za ním dveře a řekl si pro sebe: „Fuj, už jsem se lekl, že mne prokoukne. Před ní si musím dávat veliký pozor.“ Podíval se na podkovy a ulehl ke spánku. Uplynulo několik dní, hrabě Bartoloměj se vracel do zámku, přišel za Ondřejem a oznámil: „Ondřeji, zítra ráno vyrazíme do Lotyhausu.“

Mám s pánem Lotyhausu jednání. Musím se s ním na něčem domluvit. Půjdeš se mnou.“ „To jako do Karvy?“ „Ano, do Karvy, příteli. Připrav si věci na zítřejší cestu. Odpoledne tam jsme a přespíme v Karvském zámku. Nebudeš spát v čeledníku, o to se já postarám. Jsi můj přítel a беру tě jako soběrovného.“ „Děkuji ti, hrabě Bartoloměji.“ Usmál se Ondřej a odkráčel si sbalit své věci. Hrabě vešel do stáje, prohlížel si koně, později přišel ta Ondřejem a požádal ho: „Než vyrazíme na cestu do Karvy, tak vykoupej a vyčisti všechny naše koně.“ „Zajisté. Udělám to rád. Také si potřebuji zaplavat. Já vím, voda je studená, ale jsem zvyklý.“ Hrabě Bartoloměj se usmál a popřál mu dobrou koupel. Ondřej vešel do stáje, naskočil na koně a s ostatními koňmi uháněl k řece. Později je začínal koupat a pak plaval v chladné řece. Hrabě Bartoloměj se na něho podíval a usmál se: „Jsem rád, že je spokojený. Nebýt jeho, tak už jsem dávno v pánu. Jsem mu vděčný za život. Mám ho rád.“ Pak jej opustil, vrátil se do zámku a poručil služkám: „Uklidte to tady a ať kuchařky uvaří něco na oběd a ať nám připraví něco na zítřejší

cestu!“ „Mají kuchařky uvařit srnčí pečení?“ „Třeba.“ Přikývl a odešel do své komnaty. Ondřej se koupal v řece, najednou se podíval na hory a nemohl z nich spustit oči. Zamotala se mu hlava a pomyslí si: „Jako by mne volaly. Hory mne asi volají. Že by tam někdo byl?“ Přišel k sobě a začínal se věnovat koním. Z hor ale neměl moc dobrý pocit, měl tušení, že tam někdo přebývá. Když plaval, nebo se koupal, oči se vždy upřely na hory. Koně cválali vedle něho a ržali.

4. KAPITOLA...ČARODĚJNICE BERTA

Když koně konečně vykoupal, naskočil na jednoho z nich a cválal s ostatními koňmi k zámku. Odvedl je do stáje, pořádně je vyčesal a vrátil se do své komnaty, tam na něho čekal hrabě Bartoloměj a oznámil: „Půjdeme se najíst a pak jdi spát. Brzy ráno vyrážíme.“ Ondřej jen přikývl a vešel do jídelny, usedl ke stolu a pochutnával si na kančí pečení. Schylovalo se k večeru, hrabě Bartoloměj uleh ke spánku, jen Ondřej byl ještě vzhůru, lákaly ho hory. „Že bych se tam šel podívat?“ Ptal se sám sebe. Hodil na sebe kabát, vyšel ze zámku, v ruce držel pochodeň a s pomalým krokem mířil do hor. Z vlků strach neměl, věděl, že se před nimi ubrání, dokázal se dobře ohánět se svou šavlí. Blížil se do velikého kopce, najednou zahlédl hořící pochodeň, která byla připevněna k dřevěné chatrči. „Nevěděl jsem, že tady někdo bydlí. Na osamoceném místě? Tomu se divím.“ Přišel k chatrči blíže, zaklepal na dřevěná vrata a ozval se: „Je tady někdo?“ „Pojď dál a neboj se.“ Zvolal starý ženský hlas. Ondřej poslechl, otevřel vrata a vešel dovnitř. Podíval se ke krbu, u kterého seděla stará žena, jak se na něho usmívá. „Bůh s tebou. Jsem jen na procházce, byl jsem zvědavý, co je v horách.“ „Ty jsi Ondřej, viď? A jsi kapitánem, že?“ „Jak tohle víš?“ „Jsem Berta, čarodějnice Berta. Posad' se, pohostím tě.“ Ondřej se posadil na lavici, rozhlížel se okolo sebe a pomyslí si: „Je divná ta stará žena. Neměl jsem sem chodit. Nemám z ní dobrý pocit.“ Čarodějnice Berta mu dala chléb se syrovátkou, do hlíněné číše mu nalila mléko a popřála mu dobrou chuť. Ondřej si pochutnával, začínal u ní získávat jistotu. Když se

najedl, napil se mléka a ptal se: „Když jsi ta čarodějnice, vyvěštíš mi něco? Zaplatím ti. Moc sice nemám, ale jak budu mít, tak ti zaplatím.“ „Jsi velice dobrý člověk, promluvila Berta, : vyvěštím ti zadarmo. Podej mi ruku, vyčtu ti něco z dlaně.“ Byl zvědavý, co mu řekne. „Co tam vidíš, čarodějnice Berto?“ „Vidím, že jsi velmi silný muž a ničeho se nebojíš. Jsi odvážný a nedávno jsi zachránil život jednomu pánovi. Bydlíš u něho.“ „Ano.“ Přikývl Ondřej a usmál se. Čarodějnice Berta pokračovala: „Je před tebou cesta, pojedesh s tím pánem do nedalekého města a tam potkáš pravou lásku. Setkáš se s ní. Ale pozor! Před tebou je těžká životní zkouška, to bude záležet na tobě, jak se proti tomu postavíš. Čeká tě i boj s mužem, který je velmi silný a chytrý. Je úlisný a falešný. Buď opatrný, Ondřeji. Do ničeho se bezhlavě nevrhej. Radím ti dobře, Ondřeji.“ „A co dál vidíš, mluv prosím tě.“ „Už ne, je to pouze na tobě, chlapče kapitánský.“ Ondřej jí poděkoval a zeptal se: „A nevíš, kdy to nastane?“ „To nevím, Ondřeji, ale být tebou, tak se mám být na pozoru. Setkáš se i různými pány a s pány si zahrávat nelze. Buď opatrný.“ Ondřej se už na nic neptal, ještě jednou poděkoval za věštění a pohoštění. „Už musím jít, čarodějnice Berto. Zítra razím do Karvy s pánem.“ „Bud' opatrný, Ondřeji. Něco ti dám. Dám ti tenhle amulet. Ochrání tě před nebezpečím. Je to sovi dráp. Ochrání tě před zlem, Ondřeji. Bůh tě opatruj.“ Ondřej si vzal amulet, ještě jednou jí poděkoval a opustil ji. Vrátil se zpátky do zámku a uleh ke spánku.

Ráno bylo chladné, hrabě Bartoloměj probudil Ondřeje a pravil: „Vstávej, jedeme do Karvy. Tvůj kůň je už připravený. Najíš se po cestě.“ Ondřej si přetřel oči a ptal se: „Už je ráno? Ani jsem se moc nevyspal. Nemůžeme vyrazit později?“ Pán si na něm všiml, že má na krku amulet, podotkl: „Ne, musíme vyrazit teď. Ale řekni mi, odkud máš ten amulet?“ „Byl jsem večer v horách a tam je jedna chýše, ve které žije nějaká čarodějnice Berta. Vyvěстила mi osud a dala mi ten amulet.“ Bartoloměj se usmál a pravil: „Dobře, na to se tě ptát nebudu, ale s čarodějnicemi si nezahrávej. Říká se o nich, že jsou prokleté a lidem nosí smůlu, ale budiž. To je tvá věc. Tak jdeme.“ Ondřej jen přikývl, převlékl se a za chvíli postával u svého koně a čekal na pána, až se připraví na cestu. Ze zámku vyšla jedna služka a poslouchala pánovy příkazy: „Udržuj tady pořádek a nic se tady nesmí ztratit. Pokud se něco bude dít, zavolej vojáky. Pokud přijde návštěva, tak jí oznam, že jsem na cestách. Naviděnou.“ Naskočil na svého koně a s Ondřejem cválal směrem přímo do

Karvy. Služka se usmála, vešla do zámku a křičela: „Pán odešel! Máme pré!“ Ostatní služebnictvo se zaradovalo a začalo se bavit. Mezitím v Lotyhausu vládl klid, Hynek kontroloval celý zámek, pak přišel za pánem a promluvil: „Zámek je v pořádku, ale plot okolo zámku je třeba opravit, Vaše milosti.“ „Dobře, tak povolej řemeslníky a řekni jim, ať to opraví. O čeho tě mám, Hynku?“ „Já vím, Vaše milosti, o řemeslníky není nouze, ale čím je mám asi zaplatit?“ Pán Lotyhausu se na něho podíval, otevřel truhlici, z ní vytáhl měšec zlatých a podotkl: „To je vše, co máme. Musím opět vyrazit do dolů a vybrat od nich peníze. Stejně mi dluží, minule mi dali polovinu daní. Třeba budu muset zvednout daně.“ Hynek jen dal hlavu dolů a usmál se: „Zvednout daně, Vaše milosti? To nebude možné. Lidé už stejně platí víc na daně, než dříve a vznikla by proti tobě vzpoura, Vaše milosti. Nemáte být tak hýřivý.“ To se pána dotklo, ošklivým pohledem se podíval na Hynka a ohradil se: „Jak to se mnou mluvíš, Hynku?! To bylo naposled! Pozvi řemeslníky a poruč jim, ať ten plot opraví!“ Hynek se omluvil, uklonil se a opustil jej. Pán se posadil na křeslo a řekl si pro sebe: „Asi opět budu hrát o svůj majetek. Budu muset napsat dopis všem pánům a uvidím, jestli přistoupí na tu nabídku.“ Vzal si papír, brk namočil do inkoustu a začínal psát. Mezitím Hynek sehnal pár řemeslníků a přikázal jim, aby opravili plot. Sám potom se stavil v pivnici a popíjel víno. Blížilo se k odpoledni, dřevorubec Andrej zanechal práce, neboť spatřil hraběte Bartoloměje s nějakým kapitánem, rychle utíkal za Hynkem, rozrazil dveře a zvolal: „Jde k nám nějaký pán s nějakým kapitánem!“ Hynek se ho polekal a okřikl ho: „Příště zaklepej, když vcházíš dovnitř! Co jsi to říkal?“ „Jde k nám nějaký pán s kapitánem!“ Hynek položil číši na lavici, upravil se a vyšel z pivnice. Podíval se na cestu a skutečně, zahlédl hraběte Bartoloměje s nějakým kapitánem. Podíval se na toho kapitána a pravil si pro sebe: „Ten už tady přece byl. Žádal tenkrát o službu. Asi jí našel.“ „Jdi zatopit v zámku a pohni s sebou!“ Andrej jen přikývl a rychle utíkal pro dříví. Hrabě se s kapitánem přibližoval k Lotyhausu, spatřil Hynka, uklonil se a pozdravil jej: „Zdravím, správče zámku Lotyhausu! Je pán doma?“ „Ano, Vaše milosti. Je doma. Co mu potřebujete?“ Neodvážil se tykat, z cizích pánů měl Hynek respekt. „Myslím si, že tebe se to netýká, správče. Uveď mne do zámku a ohlaš mne. Ohlaš i mého služebníka. Je to můj správce.“ Hynek se podíval na kapitána, nic neřekl a mlčky kráčet za pánem Lotyhausu. Přišel za ním a oznámil:

„Vaše milosti, přišla k vám návštěva. Pán, ale neznám ho. Vypadá to, že je to hrabě. Je s ním ještě jeden, ten před několika dny žádal službu u nás.“ „Dobře, Hynku, uveď ho dál a pozvi ho do návštěvní místnosti.“ Hynek jen přikývl, utíkal pro něho, o něco později jej uvedl do návštěvní místnosti. Hrabě Bartoloměj se posadil, podíval se na kapitána Ondřeje a promluvil: „Ničeho se neboj, Ondřeji. Něco s pánem projednám, pak se najíme a přespíme tady jednu noc a zítra se vracíme.“ „Dobře, pane.“ Přikývl a rozhlížel se okolo sebe. Za nemalou chvíli k nim přišel pán Lotyhausu, přivítal se s hrabětem a ptal se: „Čemu vděčím za tvou návštěvu, hrabě Bartoloměji?“ „K věci, pane. Chtěl bych od tebe koupit nějaký les a nějaké ovce a kus dobytka. Dále bych se chtěl podílet na tvých dolech a je jasné, že by jsi ztrátný nebyl, ale má to podmínku.“ „Jakou, hrabě Bartoloměji?“ „Že když opět budeš mít chuť hrát, tak doly vynecháš, pane Lotyhusu, bude v tom můj podíl. Ovšem jsem ti teď schopen vyplatit tisíc zlatých za les a dobytek, ano je to moc, ale zbytek půjde do dolů. Myslím si, že je to ode mne šlechetná nabídka, pane Lotyhausu.“ Pán Lotyhausu se nad tím zamyslel a pomyslí si: „Myslím si, že je to dobrá nabídka a dokonce nebude na mizině. Myslím si, že budu za vodou a konečně si vyrovnám ty své dluhy, které mám u ostatních pánů.“ Probral se ze zamyšlení a podotkl: „Dobrá, tak se píšeme společnou listinu a ty jí jen podepíšeš, hrabě Bartoloměji.“ „Dobře, pojďme tedy do pracovny.“ Oba vešli do pracovny, pán Lotyhausu sepisoval listinu, když jí napsal, požadoval podpis. Hrabě Bartoloměj si jí v poklidu přečetl a dodal: „Dobrá, listina je v pořádku. Doufám, že doly jsou v tvém testamentu?“ „Bud bez obav, hrabě Bartoloměji. Bud' bez obav. Testament mám schovaný.“ „Mohl bych ho vidět?“ „Zajisté. Hned, co jej najdu, hrabě Bartoloměji.“ Hynek je zaslechl a jen polkl. Pomyslí si: „Nic neřeknu, že ho mám já. Pán z Cieszyna o tom ví.“ Rychle přišel za jedním vojákem a poručil mu: „Vem si svého koně a zajed' do Cieszyna. Oznam pánovi z Cieszyna, je u mého pána je návštěva. Hrabě Bartoloměj. Jdi! Večer tě tady chci vidět i s jeho odpovědí! Mazej!“ Voják jen přikývl, zazmatkoval, naskočil na svého koně a uháněl do Cieszyna za tamějším pánem. Hynek se vrátil do zámku a posadil se vedle kapitána Ondřeje. Ondřej na něho pohlédl, zapamatoval si ho a ptal se: „Ty jsi správcem zámku, že?“ „Jo a co má být?“ „Jen tak. Žádal jsem tenkrát v tomto zámku službu a ty jsi mne odbyl. Tak jsem šel jinak a našel jsem službu u hraběte

Bartoloměje. Mám se u něho dobře. Jsem také správcem zámku.“ Hynek se jen usmál, vypadalo to, že se s ním vůbec nechce bavit. Ondřej to pochopil, jen se rozhlížel okolo sebe. Kolem nich prošla mladá služka Corneliie a začala oprašovat různé vázy a sošky. Ondřej se na ní podíval, ihned se mu zalíbila. Podíval se jí do očí, ona mu pohled vrátila. Hynek to spozoroval a okřikl jí: „Ty nemáš, co na práci?! Mazej utírat prach v komnatách!“ Corneliie se jej polekala, rychle utíkala po schodech nahoru. Ondřej se podíval na Hynka a pravil: „Takhle s ní nejednej. Líbí se mi.“ Hynek se na něho podíval a ohradil se: „Přišel jsi na návštěvu a ne tady oblbovat obyčejné kravky, co jen utírají prach. Jsi na návštěvě, tak se podle toho chovej!“ „Nemluv takhle se mnou, pokud se chceš bít, tak pojď ven a vyřídíme si to venku!“ „Nemám náladu se s tebou prát! Raději si nesahej na svůj meč, nebo se ještě porežeš a felčar tady není.“ Ondřej si jej přestal všimnout, jen seděl a čekal na svého pána, až vše vyřídí. Pán Lotyhausu hledat svůj testament, ale nikde jej nemohl najít, jen si říkal pro sebe: „Kam jsem ho mohl jen dát? Musím ho najít.“ Hrabě Bartoloměj se na něho usmál a podotkl: „No, vidím, že máš tady pěkně uklizeno. Ale budiž, pane Lotyhausu. Budu ti věřit. Za týden se za tebou stavím a ukážeš mi ten testament, až ho najdeš.“ „Děkuji hrabě Bartoloměji. Najdu ho, jen co jej pohledám. I kdybych obrátil celý svůj zámek naruby, tak ho najdu.“ Hrabě Bartoloměj se usmál, rozloučil se s ním a kráčel za Ondřejem. „Tak jdeme, Ondřeji. Vše už mám vyřízené. Jdeme.“ Ondřej se nerozloučil ani s Hynkem, jen se na něho podíval a poznamenal: „Bud’ na tu služku hodný. Já si to zjistím.“ Hynek se jen ušklíbil, ale nic neřekl, jen se hraběti uklonil a popřál mu šťastný návrat. Hrabě Bartoloměj se podíval na Ondřeje a ptal se: „Co jsi měl s Hynkem?“ „To je Hynek? On je správcem zámku, podle jeho pohledu soudím, že to není dobrý člověk. Jedna služka se mi zalíbila, byla pěkná, ale Hynek jí okřikl a mne se to nelíbilo, pane, tak jsem se ohradil.“ „No pokud se ti líbí, tak můžeme sem jezdit častěji. Za týden jedeme do Karvy zase. Pán Lotyhausu nemohl najít majestát, tak jsem zvědavý, jestli ho najde. Dal jsem tam podíl do dolů.“ Ondřej se usmál a zapleasalo mu srdce. Měl v plánu, že navštíví Čarodějnici Bertu a vše jí řekne, koho viděl. Hrabě Bartoloměj práskl bičem do koně a ozval se: „Jedeme domů!“ Za ním se pustil i Ondřej. Mezitím v Lotyhausu byl veliký poprask. Pán Lotyhausu hledal testament, klel, křičel a nadával. „Kde je ten Testament? Kdo mi tady dělal pořádek a kdo se mi

hrabal v mých věcech?!“ Vyšel ze své komnaty a zakřičel: „Cornelie, ke mne!“ Služka ihned k němu přišla, uklonila se a ptala se: „Co se děje, Vaše milosti?“ „Ano, ty tady uklízíš. Minule jsem tě požádal, aby jsi tady uklízela jenom ty. Můžeš mi říci, kde je ten testament?“

„Já o žádném nevím, pane. Ve vašich věcech se nehrahu, Vaše milosti. To bych si nedovolila, pane.“ „Opravdu? Otevřel jsem truhlu a v ní měl být testament, ale on tam není. Kde je?“ „Já nevím, Vaše milosti. Opravdu to nevím.“ „No, tak to je dobré. To znamená, že v zámku máme zloděje! Takže, předvolám všechno služebnictvo, co tady

v zámku je a prohledáte své komnaty, čeledník, kuchyň a ten testament se najde! Dnes už ne, bude už večer. Zítra brzy ráno! Odejdi!“ Cornelie dala hlavu dolů, roztřásla se po celém těle, už tušila, že zítra bude peklo na zámku. Rychle utíkala do kuchyně, posadila se na židli a dala se do pláče. Kuchařka k ní přišla a ptala se: „Co se ti stalo, Cornelie?“ „Pán hledá testament a nikde ho nemůže najít. Prý byl v truhle, ale já do jeho věcí nehrahu. Mám strach ze zítřka. Zítra se bude hledat testament.“ „No co, jak se bude hledat, tak se najde. Kdo ví, jestli pán nemá náhodou nepořádek ve svých věcech.“ „To já nevím, kuchařko, ale mám strach. Já ani nevím, co je to testament. Mám z toho strach.“ „Neboj se, mám

takové tušení, že se najde. Ta bouřka se přežene, neboj se, Cornelie.“

Cornelie si utírala slzy a podívala se na přicházejícího Hynka. Ten jen přešlapoval a pomyslně si: „Kde ten voják může být? Bude už večer a on nikde. No, pánův hněv nějak překonám. Myslím si, že to nebude tak zlé. A i kdyby, tak se po velkém kráválu opiju. Myslím si, že se to přežene.“ Podíval se na Corneliu a poručil jí: „Jdi utírat prach!“ Schylovalo se k večeru, k Hynkovi se vracel voják, seskočil z koně a oznámil: „Byl jsem u toho pána z Cieszyna.“ „No a?“

„Říkal, že nemáš divočit. Že stačí jen přežít tuhle bouřku a bude to dobré. Pozitří máš jít ke katovi, prý tam přijede až odpoledne.“

„Dobře, můžeš se vrátit ke svým vojákům. Upaluj!“ Voják jen přikývl a utíkal ke svým do čeledníku. Hynek se podíval na zámek a pomyslně si: „Doufám, že to dopadne dobře. Nesmím zmatkovat.

Nevím, co má plánu pán z Cieszyna. Jdu se napít vína.“ Mezitím Ondřej už byl v zámku, měl v plánu, že navštíví čarodějnici Bertu. Hodil si na sebe kabát z medvědí kůže, vyšel ze zámku, naskočil na koně a uháněl k horám. Hrabě Bartoloměj si jej všiml a řekl si pro sebe: „Doufám, že ví, co dělá, když se kamarádí s tou čarodějkou.

Nic proti ní nemám, ale je jasné, že může nosit smůlu. Třeba se

pletu.“ Pak si šel do knihovny, posadil se na své oblíbené křeslo a četl si svou knihu. Ondřej dorazil k chatrči, zaklepal a vešel dovnitř.

Čarodějnice Berta se na něho usmála a přivítala jej: „Vítám tě, Ondřeji. Jak bylo na cestách s pánem?“ „Dobře, Berto. V Karvském zámku to vypadá velice dobře. Líbí se mi tam jedna služebná, ale nevím, jak se jmenuje. V příštím týdnu tam jedu zase. Zjistím její jméno a třeba se i s ní seznámím. Kdo ví. Třeba o mne bude mít zájem. A co ty? Jak jsi se měla?“ „Ale jo, dobře jsem se měla.

Nasbírala jsem nějaké bylinky a teď vařím z nich nějaký odvar. Je to zdravé na rány a hlavně pomáhají na rýmu.“ „Myslíš, že by mne ta služka měla ráda?“ „To já nevím, ale vím jen jedno. Buď opatrný, Ondřeji. Mám takové tušení, že v zámku Lotyhausu se bude něco dít.“ „Jak to myslíš? Něco se tam přihodí, Berto?“ „To nevím, ale buď raději opatrný. Říkat ti nic nebudu, Ondřeji, to musíš poznat sám.“ „Máš pravdu. Už musím jít. Musím je jít. Zítra budu dělat v zámku pořádek, tak se musím na to připravit. Měj se hezky, Berto.“ „Ty také Ondřeji a buď na sebe opatrný.“ Ondřej se s ní rozloučil a kráčel směrem k zámku. Hrabě Bartoloměj už byl dávno v posteli a spal. Ondřej se ještě procházel po celém zámku a zamyslel se: „Tu služku bych rád ještě viděl, líbí se mi a je přitažlivá. Třeba se s ní ještě setkám.“ Později ulehl ke spánku i on. Hynek seděl v pivnici, popíjel víno a nechal si k sobě zavolat starou Jolu. Podíval se na ní a pověděl: „Vem si číši a já ti naleju víno.“ Jola se posadila na židli a pravila: „Na trhu byla zase ta stará Gražena. Ta si nedá pokoj, pořád musí klevetit.“ „A ty také.“ Zasmál se Hynek a napil se velmi dobrého vína. „Já také, ale já mám zprávy pravdivé, ona moc přehání. Znáš jí moc dobře.“ „Ty polmlč, Jolo, ty jsi to samé. Umíš mlčet?“ „To jako proč?“ „Ptám se tě, jestli umíš mlčet?“ „Jo, něco nového? Zase nějaký drb?“ „Ne, ptám se tě ještě jednou. Umíš mlčet?“ „Ano, to znamená nechat si to pro sebe a nikomu nic neříct.“